

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

178

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *geweld in de provincie Xinjiang in China* (ingezonden 4 september 2013).

Antwoord van minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 8 oktober 2013)

Vraag 1

Kent u het bericht «23 reported killed in violence between police and Uighurs in China»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat op 20 augustus in Xinjiang 22 etnische Oeigoeren werden gedood door Chinese veiligheidsdiensten? Indien neen, wat zijn dan de feiten?

Antwoord 2

Over het geweld en het dodenaantal loopt de berichtgeving uiteen. De officiële Chinese persberichten vermelden een omgekomen politieman bij een confrontatie met terroristische groeperingen in Kashgar op 20 augustus. Zij maken geen melding van andere dodelijke slachtoffers.

Vraag 3

Is het waar dat China aangeeft dat dit een actie was gericht tegen «terroristen»? Kunt u bevestigen dat de omgekomen Oeigoeren inderdaad terroristen waren?

Antwoord 3

China geeft inderdaad aan dat dit een actie was gericht tegen «terroristen». Het kabinet beschikt niet over voldoende informatie om hierover een uitspraak te doen.

¹ 23 reported killed in violence between police and Uighurs in China, <http://www.latimes.com/world/worldnow/la-fg-wn-china-uighurs-violence-20130828,0,4716427.story>, 28 augustus 2013.

Vraag 4

Deelt u de opvatting van mensenrechtengroepen dat het gevaar dat van islamitische separatisten in Xinjiang zou uitgaan, wordt overdreven om de Oeigoerse gemeenschap te onderdrukken? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 4

China heeft zijn optreden tegen terrorisme sinds de terroristische aanslagen in de VS op 11 september 2001 geïntensiveerd. Het is niet vast te stellen hoe groot de daadwerkelijke dreiging van islamitische separatisten is.

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat sinds maart dit jaar meer dan honderd Oeigoeren zijn omgekomen en meer dan honderd Oeigoeren zijn opgepakt bij verschillende, gewelddadige incidenten en dat de laatste maanden daarom de meest gewelddadige zijn sinds 2009? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

De berichten over de incidenten en de mate van geweld op verschillende plaatsen in Xinjiang lopen uiteen en zijn moeilijk te verifiëren. Wel is duidelijk dat de situatie zorgelijk en gespannen blijft; er heerst ontevredenheid onder de Oeigoerse bevolking en de interne spanningen zijn groot.

Vraag 6

Is het waar dat door de komst van Han Chinezen in de laatste jaren de Oeigoeren niet meer in de meerderheid zijn in Xinjiang en dat de Oeigoerse culturele eigenheid van de provincie minder wordt? Is dit een bewust beleid van de Chinese autoriteiten? Hoe beoordeelt u deze ontwikkeling?

Antwoord 6

Volgens verschillende Chinese en Westerse bronnen bestaat 40% van de bevolking in Xinjiang uit Han Chinezen. In het kader van de economische ontsluiting van de armste regio's in China, investeren de centrale autoriteiten in Peking veel geld in infrastructuur, onderwijs, constructie, e.d. Dit brengt met zich mee dat veel Han Chinezen zich vestigen in Xinjiang. De Chinese regering dient er voor te zorgen dat de lokale Oeigoerse gemeenschap mee kan profiteren van de economische groei. Daarnaast dient de Chinese regering de burger- en politieke rechten alsmede de economische, sociale en culturele rechten van de Oeigoerse bevolking te respecteren.

Vraag 7

Bent u bereid om bij uw Chinese collega's aan te dringen op terughoudendheid met betrekking tot het optreden van de Chinese veiligheidsdiensten in Xinjiang en om te pleiten voor een eerlijk proces voor de opgepakte Oeigoeren? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 7

Nederland maakt zich zorgen over de inperking van vrijheden van Oeigoerse burgers en stelt dat geregeld aan de orde, zowel in bilateraal als in EU verband. De EU heeft mede namens Nederland diverse malen bij de Chinese regering aangedrongen op het respecteren van zowel de burger- en politieke rechten als de economische, sociale en culturele rechten van de Oeigoerse bevolking. Daarnaast heeft de EU bij de Chinese regering aangedrongen op het adresseren van de diepgewortelde oorzaken van onvrede en frustraties van de Oeigoeren in Xinjiang.